

Unbundling, åtskillnad mellan konkurrens - och monopolverksamheter på elmarknaden

EU ger ut elmarknadsdirektiv som bl a syftar till att säkerställa konkurrens på lika villkor mellan olika aktörer på elmarknaden. En förutsättning för detta är att monopolverksamhet och konkurrensutsatt verksamhet hålls isär. Regler om unbundling (åtskillnad) har därför tagits in i den nationella svenska lagstiftningen. Avsikten är att eliminera risken för att elnätsföretag gynnar någon enskild aktör på den konkurrensutsatta delen av elmarknaden. Exempel på krav som följer av denna lagstiftning är att:

- elnätsverksamheten å ena sidan och elproduktions – respektive elhandelsverksamhet å andra sidan ska bedrivas i separata enheter
- vd och medlemmar i styrelsen för elnätsföretag inte har motsvarande roller i bolag som producerar eller handlar med el
- koncerngemensamma tjänster tillhandahålls på marknadsmässiga villkor
- kommersiellt känslig information hanteras lika relativt marknaden
- anställda ska utbildas för att motverka diskriminerande beteenden
- elnätsföretag ska upprätta en så kallad Övervakningsplan, löpande följa upp denna samt årligen upprätta och offentliggöra en rapport över de åtgärder som vidtagits enligt planen.

Övervakningsplan

Avsikten är att Övervakningsplan ska visa hur arbetet i detta avseende bedrivs och vilka åtgärder som ska vidtas för att ytterligare säkerställa att inte någon enskild aktör på den konkurrensutsatta delen av elmarknaden gynnas. Planen ska även ta upp företagsledningens och de anställdas skyldigheter för att målet om icke diskriminering ska uppnås.

Årlig rapport

Den årliga rapporten ska redovisa de åtgärder som vidtagits enligt övervakningsplanen. Rapportens utformning följer den av myndigheten publicerade mallen. Rapporten ska offentliggöras senast den 15 mars respektive år och hållas tillgänglig.

Ellagen 3 kap 17 §

Den som har nätkoncession skall upprätta en övervakningsplan och se till att övervakningsplanen följs.

Av övervakningsplanen skall det framgå vilka åtgärder som skall vidtas för att motverka diskriminerande beteende gentemot övriga aktörer på elmarknaden. I planen skall särskilt anges de särskilda skyldigheter som de anställda har för att detta mål skall uppnås.

Koncessionshavaren skall årligen upprätta en rapport över de åtgärder som vidtagits enligt planen. Rapporten skall offentliggöras samt ges in till nätmyndigheten.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om innehållet i övervakningsplanen och om offentliggörandet av den årliga rapporten. Lag (2005:404)

Innehållet i paragrafen är en följd av elmarknadsdirektivet 2009/72/EC.

Elmarknadsinspektionen har i STEMFS 2006:5 lämnat närmare föreskrifter.